

"EDINOST"

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob **torških, četrtek in sobotah**. Zjutranje izdanko izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdanko stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.60 za pol leta . . . 5.00 za vsa leta . . . 10.00 Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 2 nč. Sobotno večerno izdanko v Trstu 3 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»P. edinstvo je moč!«

Oglašajo se rabniki po tarifi v petih; za naslove z debelimi črkami se plačajo prostori, kolikor obsega razpisnih vrstic. Poslana osmetnice in javnostahtale, da-mači oglašajo št. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništva: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovane se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravitelstvo ulice Molins piccolo št. 3, II. nadst. Odprta reklamacije so prosto pošiljane.

Božič.

Izveličar se je porodil; Sin Božji se je utelesil, da odreši človeški rod in ga dovede k večnemu spasenju. „Mir bodi ljudem na zemlji . . . !“

Koliko nebeske sladkosti in poezije je v tej resnici, katero nas uči naša sveta vera! Sveti večer in Božič! Katero però bi bilo v stanu, da opiše dostojno, živo, one občutke, pod katerimi vtriplje srce slehernega kristijana pod vtisom teh pojmov! O takih prilikah se-le spoznamo, kako reven je najboga-tejši jezik, ker ni ga jezika, ki bi dopuščal vsaj približno opisati ta čutila. Kajti, kar naj človek občuti v dnu svoje duše, to mora priti in duše same ter izliti se neposredno v o-ro-dni duh. Duhu pa ne treba besedila. Saj niti najvročnejši, najiskrenejši molitvi ni treba besed; zadigni svoje srce k Najvišjemu, On te razume in ti izpolni željo tvojo, ako si vreden in ako je Njegova volja . . .

Božič! Doba miru in sprave. Čete ne-beških, čistih duhov prepevajo: „Mir bodi ljudem na zemlji“, a tega millega petja ne čuje sovrag, ki nam je napovedal b o j, večni boj. V znamenje miru in sprave, v predodilo brat-stva obdaruje o Božiču prijatelj prijatelja, človek človeka, a tudi naši nasprotniki ob-darili so nas za Božič prav peklenko iro-nijo a voščilom, ki slove: Slovenci tržaški, vi morate i iz cerkve! Vi ne smete hvaliti svo-jega Stvarnika v svojem jeziku! Mi smo go-spodarji ne-le na narodnem polju, ampak tudi v cerkvi! To je torej božično da-rilo tržaškim Slovincem! Slovan — trpin; a tržaški Slovan, ti si pravi mučenik! Bodi tako kakor je božja volja, kajti trdne naše vere v boljšo prihodnost nam ne istrgejo iz praj-niti naši zatratelj. Kogar ljubi Bog, tega skuša, celo tepe, a konečno nagradi svoje iz-voljence. Pranašajmo zatorej udani v voljo Najvišjega vse krivice, vse udarce, ki nam jih prisadevajo naši nasprotniki, dokler pre-polna mera ne prekipe in se nas ne usmili naš Stvarnik. On sam je ukazal, da naj vsi narodi hvalijo njega v svojih jezikih in gorje mu, ki se upira Božji zapovedi!

Polno britkosti je naše božično darilo, a vendar ne gojimo zaradi tega nikakoršnega sovraštva proti onim, ki nas zatirajo na naši zemlji in nas izganjajo iz naših svetišč. „Mir bodi ljudem na zemlji!“ Ne poljubljamo si-cer roke naših narodnih nasprotnikov, ki nas tepe, toda odpuščamo istim nasprotnikom v krščanski ljubezni. Želimo, da bi se tudi oni pridružili goreči naši molitvi: „Gloria in excelsis Deo et pax hominibus bone voluntatis!“ Saj poznajo, tudi oni Boga, četudi niso verni krščani. —

Veseli Božič!

PODLISTEK.

Božični darovi.

Spisal Anton Zaje.

Mrazel božični večer je bil. Zamisljeno hodil sem po temi sobici ter semtertje sen-timentalno pogledoval v malo svečico, koja je kakor mrtvaška luč brlela in razsvetljevala štiri prazne, studene stene. Na bližnji cerkvi je odbila ura devet. Molčé sem šel do po-slednjega udarca, potem stopil k omari, vzel iz nje papirnato škatljo in, postavši jo na mizo, dejal sem sam pri sebi: „Nocoj je bo-žični večer, sveti večer. Nocoj stariši obdar-jajo prične otroke, mož svojo milo ženico in mladenič izvoljeno ljubo. Nocoj si prijatelji in znanci čestitajo: želé jeden drugemu ve-sele praznike in dolgo, srečno življenje. Na-coj se vse veseli in raduje. — A jaz? — Edino le jas sem tužen in žalosten. Nimam žene in otrok, ne prijateljev in znancev. Sum

Odnosaji v Istri.

(Nadaljevanje govora poslanca Vek. Spindiča v seji poslanske zbornice dne 14. t. m.).

Gospod minister pa bi bil moral iti še dalje se svojo naredbo, raztegniti bi bil mor-al isto v dvojnem smislu na okraj bujski, kjer je, kakor rečeno, razmerno toliko Hr-vatov, oziroma Slovencev, kolikor je upisanih Italijanov kot takih v okraju Voloskem ne gledé na okolnost, da še dan danes skoro polovica pre-bivalstva okraja bujskega govori na svojih domih hrvatski oziroma slovenski; in potem na mestno sodišče v Trstu, kjer šte-jejo na 100.000 Italijanov 27.000 Slovencev, potem na deželno sodišče v Trstu, kjer štejejo na 130.000 Italijanov, 9.0000 Hr-vatov in Slovencev, potem na okrožno sodišče v Rovinju, kjer štejejo na 88.000 Italijanov 122.000 Hrvatov, torej je tu velika večina in slednjič na višje deželno sodišče v Trstu, kateremu pripada vsa Primorska s 294.000 Italijani, 348.000 Hrvati in Slovenci. (Čujte!).

Naredba bi se bila morala tako popol-niti in se ne raztezati samo na tiskovino, na-pise in pečate, ampak tudi na uradovanje. Kajti vse prejšnje je le nekaj vnanjega, a priti bi morali vendar enkrat do tega, da se bode s Slovenci in Hrvati pismeno in ust-meno uradovalo v njih materinem jeziku. In to, kar je že storil gospod minister za pra-vosodje in kar mu je že storiti, storiti bi morali tudi vsi drugi ministri v svojih pod-ročjih ter izdati enkrat naredbo do svojih podrejenih oblasti in uradnikov, da naj s slo-venskim in hrvatskim prebivalstvom uradu-jejo utmerno in pismeno slovenski in hrvatski.

Čas bi bil res že, da se po 27 letih spolni zakon o enakopravnosti vseh naro-dov. Z voljo in zaresnostjo bi to lahko storili gotovo, ne pa s politiko drobtinice, s koje se le razburja prebivalstvo od časa do časa. Ako vlada enkrat pokaže voljo, pogum in zares-nost, da res hoče enakopravnost vseh na-rodov, potem sme biti zagotovljena, da bode imela za seboj veliko večino prebivalstva Istre. Tudi večina italijanskega prebivalstva ne bi bila proti temu, da se dá tudi Hrvatom in Slovincem, kar jim gre v tem pogledu. Le po nedostatku take volje in zaresnosti pride do isgrediv in razburjanj, do kakoršnih je prišlo tudi povodom afere o tablah in katere nasledek je bil ta, da se je vlada umaknila.

Izgredi so se kazali po časopisih; v uličnih demonstracijah v Piranu, Kopru, Trstu, Balah, Rovinju; v poškodovanju lastnine v Piranu, kakor je pripovedoval sam minister za no-tranje stvari; v tem, da so udili v hramo in prodajalnice, kjer so zahtevali od lastnikov to in ono za jesti, med tem ko so nabirali vino pri boljših posestnikih za one ljudi, ki so pri-redili izgredo; izgredi so se kazali nadalje v tem, da so pretli skozi več dnij posamičnim

sem; zapuščen, kakor kamen na cesti, ubijam se noč in dan za to skromno, bomo življenje. Ali nocoj je božični večer, sveti večer. No-coj se vse veseli in raduje. Zato pa tudi jaz ne bodem žaloval in tožil. Tudi jaz hočem si nekaj darovati, da darovimi razveselim svoje ranjeno in terpeče srce. — Snemši po-krovec, in segši v škatljo, razložil sem po črvini misli samemu sebi namenjene darove.

Prvič: mal križec, izrezan iz prostega lesa in blagoslovljen na sv. Višarjih. Ta kri-žec dala mi je mati, ko sem pred dvanaj-stimi leti — še na pol otrok — ostavljal svoj dom, odidši v tujino. Oj, kako živo mi je še ta dan pred očmi! Vedno mi še doné njene zadnje besede na uho! „Sinko!“ rekla je, stisnivi mi križec v roko, „sinko!“ Ne po-zabi Boga! Kjerkoli bodeš hodil, v sreči in nesreči, spominjaj se Njega in svoje ljubeče matere, koja bode plakala za teboj ter noč in dan Vaegamogóčnega prosila za tvojo srečo.“

osebam, kakor proti obema kanonikoma v Piranu in proti duhovnikoma Glavini in Le-goviću v Kopru, proti slovenskim in hrvatskim profesorjem in dijakom; da so zdrobili 70 šip na sodnem poslopju, table na poslopju orožnikov in občinske table v Balah; v tem, da so se zoperstavliali organom varnosti, kar se je dogodilo deloma v Piranu in Kopru, v tem, da so obdržali seje občinskih svet-ov ter sklepali na nepostaven način, zblok česar so političke oblasti tudi zaustavile te sklepe, v tem, da so se javno izraževale simpa-tije do upornega župana, tudi se strani načelnikov oblasti, da so izjavljali svojo žalost in obža-lovanje na opravičenih in zakonitih naredbah tudi se strani mestnega sveta v Rovinju in se strani deželnega glavarja istrskega; v ne-štutih zasramovanjih proti Slovanom in zlasti proti Hrvatom, v živikličih pogumnemu Pi-ranu, italijanski Istri, Italiji in združeni Ita-liji; v uličnih napisih zlasti v Kopru; v razširjevanju veleizdajskih časopisov in listin, potem v sovražnih in grozljivih ma-nifestacijah proti vojaštvu, združenih z vzkliki: Doli z avstrijskim orožjem in smrt Hrvatom! Kot demonstracije treba označiti tudi proteate, koje so predložili tržaška delegacija, tržaški mestni svet, deželni odbor istrski, deželni glavar istrski in tržaška komora, kakor tudi obilice protestov, koje so storila razna občinska zastopstva tako po Istri kakor na Goriškem; potem tudi proteste zborovanja odposlancev istrskih mest v Kopru dne 27. oktobra in proteste, koje so sklenili v Trstu dne 2. nov.

Povprašati je, ali naj obdolžimo vsa pre-bivalstva Istre. Ne, gospóda moja! Jaz po-znam dobro to prebivalstvo in isto ne bi bilo, kakor že omenjeno, proti temu, da se tudi Hrvatom in Slovincem privoščí enakoprav-nost. Večina prebivalstva se tudi ni izjavila. Mnogo je še občinskih zastopstev, ki se niso izrekli proti napisom, in kjer so se izrekli, tam niso demonstrirali vsi prebivalci, ampak le odlomek istega. O tem, da prebivalstvo ne bi imelo nič proti temu, imam več dokazov iz svojega javnega življenja in imam dokaze iz afere tabel same. Med afere tabel obesili so v Labinju dvojezično tablo. Nikdo izmed prebivalstva se ni ganil. Le občinsko zastopstvo je imelo dve seji ter je opetovano dvignilo protest proti tem napisom. V Motovunu so meseca septembra razobesili tako dvojezično tablo. Prebivalstvo je bilo čisto mirno, nikjer ni bilo ničesar čuti o kakem nemiru. (Čujte! Čujte!). Tudi v Pulju samem so razobesili tak dvojezični napis že v aprilu. (Čujte! Čujte!) Pozneje so napravili tudi v notranjem hr-vatske napis. Nikdo izmed prebivalstva se ni ganil, vsaj štiti ni bilo nikjer o tem (Čujte! Čujte!) Potem so se ganili še le v oktobru le oni, ki stoji na čelu občine, in koje, kakor znano, podpisajo organi c. k. vlade vsikdar in ob vsaki priliki.

Odáci sem — ali od onega časa je nisem videl več. Bog ve, da-li še bije ono milo, materino srce.

Drugič: v rudečem usnju vzana knjižica — pesmi Branka Radičevića —, darovana mi od prijatelja mi Milosa, pri njegovem odhodu v inozemstvo. Tudi on je bil rojen ob ne-srečni uri, tudi on je se dolgo ubijal križem sveta, predno je našel zdravlila svoji trpeči duši in postal misijonar v daljni Afriki.

Tretjič: vezena novčarka, okrašena spre-daj mojim monogramom. Odprl sem jo. V nji bila je mala, posušena cvetica in pa šopek láš. Novčarka in pa cvetljica mi je nekda-j darovala moja Milka. Lase sem si pa odre-zal sam s njeno glavice — pred dvemi leti — tačas, ko je ležala na — mrtvaškem odru. Kedo bi opisal moj jál — — — ne, nočem naprej! Nocoj je božični večer, sveti večer. Nocoj se vse veseli in raduje. Zato pa tudi jaz ne bodem žaloval in tožil. Tudi jaz se

(Posl. dr. Rizzi zmaje, češ, da ni tako.) Brez c. in kr. mornarice ne bi bil g. dr. Rizzi župan puljski in vendar se je tožil danos o vladi.

Omenjeno je že bilo v neki interpela-ciji, da so izbrali Piran kot ono mesto, kjer naj se prične akcija proti dvojezičnim tablam. Od okrajnega sodišča v Piranu prodrla je v javnost naredba ministerstva za pravosodje, in sicer dne 6. oktobra v neki progresovski list v Trstu — Il Piccolo.

V Piranu je bila že dne 7. oktobra seja občinske delegacije, da pomirijo prebi-valstvo, ki pa še ničesar ni snalo o naredbi!

V resnici so pa še le opozorili prebivalstvo na naredbo in ves teden se je morali pri-pravljati, da je moglo demonstrirati v ne-deljo, in sicer pod vodstvom jednega kanonika. Kakor znano, bile so v Piranu demonstracije tudi dne 14., 21., 22. in 23. oktobra; tam je bil največ upor. V vsaj šféri tabel so igrali veliko ulogo deželni odbor, deželni glavar istrski in poleg župana piranskega še dva druga župana. Deželni odbor istrski je odposlal ministerstvu jedno protestno izjavo v tednu od 7. do 14. oktobra, ne vem pa, katerega dne, ministerstvo bode že vedelo; jaz sem čital le telegram v uradnem listu dežel-nega odbora istrskega „Istria“ z dne 13. Deželni glavar ni le podpisal te protestne iz-javo, ni le podpisal izjav žalosti in obžalo-vanja, ampak je tudi povabil župane, naj vendar kaj stori proti naredbi (Čujte!), jaz imam za to pismenih dokazov. Tako je storil tudi velospoštovani tovariš dr. Rizzi, poslanec za mesta istrska in župan Puljski — ne vem ali v tej ali oni lastnosti — ko je vsaj pisal taka pisma kolikor jo meni znano, nekaterim županom istrskim. Župan Koperski je župane drugih občin povabil v uradnem pismu z dne 29. oktobra s pe-čatom, podpisom, sploh v formalnem dopisu, da se udeležó zborovanja v Trstu dno 2. novembra. In to pismeno povabilo je obnovil dne 31. oktobra brzojavnim potom.

Tu mi bodi, gospóda moja, dovoljena neka opomba, katere služí v označenje oseb, in zlasti, naših odnosajev. Dne 31. oktobra popoldne — najbrže je s parnikom došla ta vest tjakej — so že vedeli v Piranu, da namestniku tržaškemu ni ljubo zborovanje odposlancev istrskih mest ter da jih ne vsprejme korporativno. Istega dne je župan Koperski, kateremu je bilo gotovo že znano omenjeno menenje namestnika, brzojavno ob-novil svoje povabilo, in pri zborovanju dne 2. novembra je isti župan sam izjavil, da so prepoznali doznali o nazorih gospoda na-mestnika, da-si bi bil lahko brzojavno od-povedal povabilo z dne 29. oktobra, kakor je je obnovil brzojavno, in nemško-liberalni hočem veseliti, obéudovaje prekrasne, drago-cene darove.

Sel sem na stol in dolgo zrl pred-se na mizo. Pred menoj vstajali so pa zopet nek-danji, srečni spomini. V duhu videl sem zo-pet svojo milo majko, zvestega prijatelja in sirota Milko. V duhu čul sem: materino pe-sem, koja me je tolikokrat v sladki san za-zibala, tolažilno besede prijatelja in avonki glas, do zadnjega trenutka zveste ljube. Srce pa mi je hitreje bilo, kajti bilo je zopet srečno in veselo, veselo kakor nekda-j v prošlih časih. Srečica je dogorela do kraja; jaz pa sem se predramil iz svoje sladke zamaš-ljenosti. Pogledal sem šo jedenkrat na da-rove, ležeče pred menoj, in potem, shranivši jih, globoko vadihnil: „Hvala vam predragi, koji ste me danes, na sveti večer, razveso-lili svojimi darovi! Hvala vam! še jedenkrat. Tisočerna hvala!“

listi so takoj donesli vest, da se je s tem skrhalo ost, naperjena proti politični oblasti; in v vladnih krogih so res verjeli to ali hoteli verjeti. Poveri.... (Dalje prih.)

Politiške vesti.

Državni poslanec Šuklje je menda položil svoj mandat. Pa recite, da g. Šuklje ni mož-beseda, saj je obljubil to — že davno! Ali gospoda Šukljeja ljubezen za blagor naroda slovenskega nima konca. Ta ljubezen je tolika, da mu nikakor ne dopušča, da bi sedaj — po tolikih trudih in naporih — mirno užival dvornosvetovaleške ugodnosti, ampak boril se bode in pehal, da dobi — sebo vrednega naslednika. In tako utegnemo doživeti jako zanimiv volilni boj, ko bode pokazati dolenskim volilecem, ali si žele svojih poslancev ali pa bodočih dvornih svetnikov; boj bode med narodno dolžnostjo in onim tipanjem in cepljanjem, ki ne koristi nikomur, škodi pa — vsem.

Žalosten božič! Ako smemo soditi po elegičkem tonu, ki je zavladal v koalicijskih glasilih, v prvi vrsti pa v židovsko-liberalni prvakini „N. Fr. Presse“, se koalirana gospoda nič kaj ne veseli vseh ravnovaravnikov, ki so se včeraj zasedli na našo politično zbornico. Uboga koalicija ne bode se mo, la posebno veseliti teh svetih božičnih praznikov, kajti tarejo jo hude skrbi za svoj lastni obstanek. Premnoga so znamenja, koja kažejo, da se vez med desparatnimi življi, sestavljenimi koalicijami, vedno bolj rahlja, mesto da bi se utrjala. Temu spoznanju se ne more odtegniti niti „N. Fr. Presse“. Naštevši vse dobro — in isti list priznava sam, da to ni Bog vé kaj —, kar je dognala sedanja večina na korist prebivalstva, pa jadrkuje užaljena „N. Fr. Presse“, kako so se vedno drgnili med sabo liberalni in reakcijski elementi, in kako je okamenelo postavo-dajstvo, kakor hitro bi bilo moralo zapustiti nevtralna tla. Z drugimi besedami: v malenkostnih in nevažnih vprašanjih je še delovala koalicija tako ali tako, kakor hitro pa se je doteknila imenitnih in načelnih vprašanj, ni se mogla ganiti s mesta. Najjasnejši so to vidi pri natezanju za volilno preobnovo: ne gre, pa ne gre! In omenjeni list sam vaklika: Kaj je vas to, kar so je storilo, ali pa ne le ne moremo rešiti najvažnejše točke v programu koalicije, ampak se je to vprašanje le bore malo približalo svoji rešitvi. „Tu se je najjasneje pokazala slabost koalicije“, — tako stoji črno na belem v „N. Fr. Presse“.

Dà, tu je prava beseda na pravem mestu: slab je oni sistem, ki se ne sme lotiti načelno važnih vprašanj in odrevenela je parlamentarna večina, koja ne vežejo skupna načela, ampak ki je navetala iz skupne zadrege in skupnega strahu.

Ne čudimo se torej, ako obdajajo črne in grde slutnje koalirane gospode, da se ne morejo iz polnega erca veseliti teh divnih, poezije polnih božičnih praznikov. Saj jih obhajajo menda drugi in — sadnjikrat.

Hrvatski sabor je razpravjal te dni o proračunu. Večina sabora je seveda sklenila v svoji poznani — ponižnosti, da je preiti v podrobno razpravo na podlagi banove predloge. Svojo veliko skrb za blaginjo ná-

roda hrvatskega je dokazal vnovič ban Kuen-Hedervary tudi o tej priliki s tem, da je govoril celo 4 ure. To je že 12. proračun, kojega je predložil plemeniti tirolsko-madžarski grof. Od takrat so narasli dohodki za 1,900.000 goldinarjev. Gorje tistemu, kdo ne bi sedaj verjel, kako vsepešno deluje sedanja večina. Le škoda, da ni g. grof povedal nekoliko natančneje: za koliko so se v tej dobi povečala bremena prebivalstva in za koliko je isto — obubožalo.

Ganljivo je čuti, kako gosp. ban pretaka solze, ker se hrvatski opoziciji niste združili; o joj, kakó bi on želel takega združenja. Pa naj reče kdo sedaj, da se opozicijska novinarstva preganja. In zaplene? Moj Bog, to je pa menda goli slučaj, da zaplena navadno zadene kak — opozicijski list. In tudi glede združenja s Dalmacijo je gospoda bana gola skrb, kajti britko toži, da ravno opozicija sama največ dela proti združenju. Najodkritosrenejši pa je bil ban, ko je zanikal srbsko-hrvatski prepir. Po tem izreku lahko sodimo vrednost izjav g. bana hrvatskega. Vse avstrijsko slovanstvo opazuje žalostjo v ercu ta bratomorni boj, le gospod ban ga ne vidi nikjer. Sređen on!

Konečno je govornik protestoval slovesno proti trditvi, da sedanja večina sabora ni pravi izraz narodovega mišljenja.

Na ta protest je najbolje odgovoril posl. Kumičić, vskliknivi: „Tako je govoril tudi Stambulov!“

Da, tako je govoril tudi Stambulov, dokler je imel oblast v rokah, da je po svojem ukusu sestavljal bolgarski parlament. No, kje je pa danes živ krat, ki bi hotel trditi, da so bile večine Stambulovega sares izraz volje naroda bolgarskega? Tega ne bi trdil ni — ban grof Kuen-Hedervary!

Za delavce pri državnih železnica. Do sedaj so bili delavci in rokodelci pri drž. železnica le v jako rahli zvezi z upravo železnice, to je, dobivali so le svojo dnuino in odpuštili so jih kadar so hoteli. Odslej bode to drugače. Po priporočilu ravnateljstva drž. železnice odredilo je namreč ministerstvo za trgovino, da se nekatere kategorije teh delavcev — rokodelci v kurilnicah, delavci na postajah, kojim so poverjena strokovna dela, prvi delavci v magazinah, premikovalci, čistilci svetilk in v zalogah materiala stalno nameščeno delavsko osebo — uvrste v organizirano zvezo državnih služabnikov in jim je zagotovljena služba do smrti. Takih oseb je sedaj pri državnih železnica do 6000. Naglasiti je posebno, da dotičniki ne bodo trpeli nikake gmotne škode po tem uvrščenju v državno službo, kajti plače se bodo uredile primerno dosedanjim dnuini. Mimo tega nameruje ministerstvo za trgovino povišati plače slugom pri državnih železnica.

Kriza na Ogerskem. Mnogo odličnih oseb in parlamentarcev je že prejelo pismeno naznanilo, da jih cesar pozove k sebi, zbok česar morajo ostati v Budimpešti od 27. do 31. t. m. Med opozorjenimi so tudi — in to privikrat, odkar obstoje ustavni odnošaji, tudi posamični odličnjaki in voditelji opozicijskih strank. Nadalje vsprejme cesar tudi kardinala Vaszary-a in Schlaucha.

To bi kazalo da vendar ne ostane vse

Solnčni žarki obsevajo mu blede obrase in zaprte oči.

Zbudi se. Začuden gleda krog sebe. — Ležal je revež v majhnoj, priprostej sobici, skozi katere edino okno je sevalo jutranje solnce. — Postelja, v kateri leži, spletena je iz samih lipovih vej in pokrita medvedjo kožo. Pri njegovem vnožju pa je s hrptom ob posteljo naslonjen mož orjaške postave. Roke ima sklenjene na prsih, pogled pa uprt v majhno okno. Pri zašumenji, kojega je povzročil mladenič vzbudivši se, ozre se koranjak. Bil je Dekurio.

— Kje sem? — vpraša Emerik. spominjati se dogodkov prejšnje noči.

— V mojej hiši — odgovori Dekurio.

— Kdo pa si ti? —

— Imenujem se Numa in sem Dekurio v romanskej vojski, tvoj sovražnik v bitvi, sedaj tvoj gostilec, pri katerem si našel varno zavetje in mirno počivališče.

(Dalje prih.)

„pri starem“, kakor toli srčno želé židobralci v Budimpešti in na Dunaju, ampak da utegnemo se spremembo oseb dobiti tudi spremembo sistema.

V palači ministerskega predsednika že vežejo pridno cule in bašeje kovčke — za hitro odpotovanje, kajti „vladanja trdnosti“ Wekerle hoče se brzo odpeljati na svoje posestvo, da se odpočije na lavorikah, pridobljenih si v borbi — za Košutove ideje, torej proti interesom dinastije; v borbi za zrušenje avtoritete Cerkve, torej proti javni morali in v borbi za koristi velikega židovskega kapitala, torej na neizmerno škodo velike večine prebivalstva, koje se bavi s kmetijstvom in so po takem njega interesi v kričečem navskrižju z interesi velikega kapitala.

Sploh ne moremo razumeti drznosti židovskih liberalcev, kateri v nasprotju z vsemi ustavnimi načeli zahtevajo, da ostane v veljavi sistem, ki je zapravljal zaupanje krone, blizo večine parlamenta in prebivalstva. Kajti po našem menenji nikakor ni smeti identifikovati z narodom poulične kričače, najeto fakinažo in pa nahujskano in zlorabljeno dijaštvo.

Car Nikolaj Aleksandrovič hrvatskemu saboru. Car Nikolaj se je zahvalil saboru hrvatskemu na izražnem sožalji povodom smrti cara Aleksandra III. To zahvalo je prijavilo predsedništvo saboru v seji dne 22. t. m.

Različne vesti.

Njegovo Veličanstvo cesar Fran Josip odpotoval je v soboto na grad Lichtenegg, da prebije sveti večer v krogu svojih otrok in unukov. Dne 25. t. m. dospo Njegovo Veličanstvo zopet na Dunaj, od koder odpotuje dne 26. v Budimpešto, kjer ga čakajo prevažni državni posli.

Našim čitateljem. Zaradi božičnih praznikov izide prihodnja številka „Edinosti“ v četrtek sveder. Današnje izdanje prirediti smo na celi pól, da nekoliko odškodujemo naše čitatelje.

C. kr. deželno orožniško poveljništvo št. 7. preneslo je oddelek št. 1, skupno s orožniškim gojiščem, iz orožniške vojašnice v ulici Giulia v ulico Fontana št. 10.

Dijaška kuhinja. Gospod veleposestnik Fr. Kalister je ravnokar padaril za dijaško kuhinjo zopet gl. 50, za kateri volikodušni dar se mu v imenu podpiranih dijakov izreka očitna in srčna zahvala.

Za božičnico, oziroma za slovensko šolo se je nabralo v kavarni „Commercio“ 104 krone, in sicer so darovali: Hšan 6 kr., Jesenka in I. Šabec po 5 kr., Mih. Martinjak, M. Mandić, Andrej Mušić, Baprox, Iv. Tiringau, M. Kamušić, Miroslav Pretner, Radoslav Pretner, Žagar, Iv. Kanobel, Primožič, gospa E. B., V. D., B. Legat po 2 kroni, dr. Matej Pretner, Šorli, Fr. Žitko, A. K., star vojak po 4 krone, I. Dolinar, Humelak po 10 kron, M. A. Lanyepkič dr. g. r. p. n. p. I. G. z Biše, Fr. Jurec, dr. M. Truden po 3, Iv. Abram 6 kron, Alojzij Makovec, Vinko Kodrič, Alojzij Kodrič po 1 krono. — Goštilničar Peter Mušek nabral je v svoji goštilni „Alla Vittoria“, Via del Torrente, uhođ iz ulice Sorgente, 18 gl. 44 nč., katere so darovali: Ga. Viktorija Mušek 1 gl.; po 50 nč.: gg. Josip Urbančič, Miha Mahno, Matija Andolšek, Fortunat Ovar, Andrej Perko, Fran Lovšin, Matija Znidarič, Fran Žitko, Jos. Tisi, Jos. Kožmelj, Aleks. Zalokar, Ign. Žiberna, Iv. Hrovatin, Edv. Lampe, Iv. Modic (Rakek), Blaž Sanein (Škedenj), Janca Bratkovič, Iv. Černo, Borovščakov, Jos. Javornik, Bresanski; po 30 nč.: I. Zelen, Zanković M., Jan. Krašovec, Štef. Mahorčič, Davorin; po 20 nč.: Jos. Sigmund, Ivan Petrič, Fr. Preselj, Fr. Sakaida, N. N., Mat. Kline, Štef. Zaje, Drojati, Lojze Zorzeti, Fr. Bambič, Ant. Pečar (Bazovica), Fil. Steiman, Emil Steiman, Ivana Jeršec, Ant. Zlatnik, Ivan Krže, A. Godina, Fr. Leser, Ant. Dejak, Jan. Žega-Kopriva, Jak. Leser; po 10 nč.: Ant. Lenan, Antonija Ribarič, Josipina Vatovac, Ivana Vinčević, Ana Brajda, Lucija Vitex, Martin N. N., Anton Dobrila, Josip Stoka, Ivana-Marija Barovina (Sv. Ana), G. M. Kocijanič, Alb. Ivan Dolinar, Tem. Kaluža (Devin), Skalović in Mat. Križman. G. a. dr. Pretnerjeva 5 gl., Kovačević 10 gl., gospa Angeli 2 gl., dr. Mandić 5 gl., g. a. Helena Kalister 6 žepnih rutic, 6 parov nogovic in

2 volneni rutí, g. a. Mörischbauer 2 majici in 2 para zapestnic, Iv. Pekić 16 metrov blaga.

Vabilo na Silvestrov večer, katerega priredi „Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Greti“ s sodelovanjem Rojanskega pevskega društva „Zarja“ dne 31. decembra 1894. v prostorih „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“. Vsopred: 1. Volarič: „Kviško bratje“ — zbor (novi). 2. Jos. Stritar: „Na Silvestrov večer“ deklamuje Gorjanec. 3. Einsenhut: „Mazurka“ zbor. 4. Hajdrih: „Slabo sveča je brlela“ čvetero spev. 5. Burgarek: „Nazaj v planinski raj“ samospev tenorja s spremljevanjem glasovirja. 6. Volarič: „Zvečer“ zbor s samospelom baritona (novi). 7. Trifković S.: Francoska-pruska vojska“, šaljiva igra v jednom dejanju. 8. „Alegorija starega in novega leta“ in „Slovenec v novem letu“. Fr. Ser. Cimpermanova deklamacija, deklamuje g. a. Olga Mikelič. 9. Šaljiva tombola z bogatimi dobitki. 10. Prosta zabava. Začetek ob 8½ uri zvečer. Vstopnina 20 kr. za osebo; sedeži 20 kr., kartele za tombolo 10 kr. Čisti dobiček je namenjen za osnivanje novega otroškega vrta v ulici Belvedere, radi česar se podpisani uljudno priporoča vsem vdeležnikom za blagohotna preplačila. V odilen gotov obisk priporoča se vsem narodno-čutečim Slovincem uljudno.

O d b o r.

Mestni svet tržaški. Minolo soboto bila je zadnja seja v tekočem letu. Naša „liberalna“ gospoda ravnala se je o tej priliki brkone po geslu: „Ako j: zaključek dober, vse je dobro!“ Zato so pa tudi vestne nastojali, da je bila ta zadnja seja (Dal Bog, da bi bila res „zadnja!“ Staveo) vredna svojih prednja. Sicer pa jim nikakor ni bilo težko preobračati kozle po mestni kolibi, ker jim tega nihče branil ni. K tej seji prišlo je poleg prevzvišenega gospoda „podestih“ 29 svetovalecev take barve, da je bila dvorana kar rudeča. Zastopnika okolice ni bilo nobenega, takozvanih „konservativcev“ pa samo dva.

Župan (prav za prav „podestih“) prijavil je sboru „veselo“ novico, da se mu je posrečilo pregovoriti onorevole Albrehta, Berlama, Gairingerja, Schiavonija in Via, da so umaknili svojo demisijo. Zbor je vsprejel to poročilo hvalčno na znanje. Potem so predčitali zahvalno pismo italijanskega konzulata na darilo za bédnike v Siciliji in Kalabriji, potem pa poročilo mestne delegacije o posrečeni „spomenici“ na papeža. Ta „znameniti“ spis slove na našem jeziku približno takole: „Razni dogodki tekom poslednjih let pričajo jasno, da duhovska oblast v ispolnjevanju duševnih potreb naših okoličanov nagiblje vedno bolj in bolj k slovenski narodnosti (To je pa res čudno, kajti naši okoličani se vendar vsi trdi — Lah. Kaj ne? Staveo), kateri narodnosti pripada jeden del (Oho!) tega prebivalstva, zanemarja pa ali skoraj zapušča neizmerno večino, ki je italijanska. (Che bomba! Staveo). Duhovni, kojim je poverjena dušobrižnost, so skoraj vsi tuji; ne poznajo torej naših običajev, potreb in jezika. Potem takem nikakor ni neobhodno potrebno znanje italijanščine v to, da more kdo vršiti v Trstu duhovsko službo. Zahteva se sicer poznavanje italijanščine, toda zadostno je, ako kdo trdi, da zna italijansko in pa da zna koje besedo v tem jeziku. Maloštevilni naši svečeniki, namreč oni, ki so italijanske narodnosti, se sicer ne odbijajo naravnost, toda ostanejo vedno na najnižnejših stopinjah, v tem ko se najvažnejše in najvišje službe podeljujejo vedno le drugim. V podeljevanju služb gledajo pred vsem in bistveno na neitalijansko narodnost dotičnika, ki naj bi se premaknil; ako pa povadignejo v kojem izrednem slučaju italijanske duhovne na kakšno čast, storijo to le zaradi tuga, da izbrišejo neprijetni utis, katerega povzročuje dejstvo, da se vedno daje prednost nenastim duhovnom. Vzgoja v diocozanskem konviktu je izvestno taka, da nikakor ne more jamčiti za to, da bi mogli tam k duhovski službi pripravljajoči se mladeniči zares odgovarjati legitimnim potrebam in pa duhovskim potrebam meščanstva. — Propovedi so večinoma v ne našem jeziku, v tem ko malo število italijanskih propovedij — izvzemši kak redek slučaj — nimajo one čiste zgovornosti, ki je toliko potrebna zvišenosti svetih obredov.

Nasproti tem dejstvom in uvažujé, da se je domači mestni svet oglašil že o raznih prilikah (Še prevedi! Staveo), da bi prišel v

Bárdyjeva obitelj.

Prigodba iz leta 1848—49.

Postlovenil Iv. Kuret.

Komaj je bil Dekurio sam pri onemoglem, nesrečnem jezdecu, že je zasel po bliskovo prestrašenega konja, položivši Emerika počez pred-se, in, predno je skončala kevižejna tropa svoje grozno delo, zdiral je po ravno istem potu nazaj, odkoder je prijal mladenič. —

Na mostu pa je stala še neka četa Vlahov. Dekurio skrbno zagrne mladeniča s svojim plaščem, da ga ne bi opazili njegovi ljudje in dirjajo mimo njih, zakriči:

— Sledite mi v „Topan falvo“!

Dirja dalje, in oddaljen že toliko od njih, da ga ne morejo več doledati, krene na levo in se zgubi v gozdnej goščavi.

Dani so. Solnce pošilja svoje prve žarke na jesensko-orujavele gore. Emerik leži v mrličastih sanjah.

Zdaj pa zdaj se obrne na svojem revnem ležišču, ter večkrat rahlo zašepeta ime „Jolánka.“

okom takemu stanju; apominjajoč še posebe, da je pred dvema leti in sicer baš v seji dne 1. februvarja 1892 sklenil mestni svet sijajen (!) protest proti takemu počenjanju, ki je na škodo cerkvi in narodnosti meščanstva: smatra mestna delegacija kot umestno in nujno — uvažuje zajedno ne- vpešnost dosedanjih korakov mestnega za- stopa v obrambo naše italijanske omike (!). — da se sedaj obrne neposredno do prejas- nega Glavarja katoliške cerkve, v ta namen, da bi se isti v svoji očetovski skrbi hotel blagovoljno zanimati v prid teh naših takó važnih in vitalnih zadev.

Toda vis. namestništvo je, zahtovajoče spis dotičnega sklepa mestne delegacije z dne 10. t. m., obustavilo njega izvršitev z naredbo z dne 15. decembra 1894., št. 2458/P., dopu- stivši proti tej narodbi utok na vis. minister- stvo za notranje stvari.

Mestna delegacija je v svoji seji dne 15. t. m. sklenila, da vloži omenjeni utok. — Slavni zbor naj blagovoli vstati na ananje to poročilo.*

No, zbora seveda ni bilo treba prositi, da je vzel poročilo na znanje. Mi pa smo prav radovedni, kakšen vpeh bode imel ta „rekura“.

Zbor je potem odobril obračun občinske uprave za leto 1893. Obračun kaže do- hodkov 2,830.342 gld. 07%, nč., stroškov pa 3,092.185 gld. 14%, nč., torej 261.848 gld. 07 nč. primanjkljaja. I to je gospo- darstvo! Saj imamo denarja kakor smetlj, torej kar po njem. Zato se tudi nikakor ne sme pozabiti „slavnega“ društva „Lega nazionale“. Omenjeni „sijajni“ obračun dal je takoj poguma asesorju dr. Sloco- vichu, da je prečital poročilo šolskega od- seka, ki toplo priporoča podporo za „Lega nazionale“. To poročilo je menda utemeljeno po načelu: Ako primanjkuje v občinski upravi že toliko tisočakov, pa naj primanj- kuje še jeden več. Zato naglašajo šolski odsek „koristno (!) in blagodejno (!) delovanje družbe „Lega nazionale“ in pred- laga kar na kratko, da naj se občina tr- žaška vpiše kot član družbe „Lega nazionale“, kakor so n. pr. razne nemške občine vpisane v „šulferajn“. Ker pa ima menda tržaška občina toliko tisočakov na razpolago, da niti sama ne zna kam z njimi, predlagal je, da naj pla- čuje občina tržaška kot član družbe „Lega nazionale“ isti družbi po 1000 gld. na leto (!)

Tržaški Slovenci! Tudi vi ste tržaški občanarji in dobro je, da znate, kam gredo vaši krvavo prisluženi žniji! Ta pred- log je vsprejela gospoda soglasno med veselim tuljenjem in viharim ploskanjem pobalinov na galeriji.

Ostale točke dnevnega reda nas ne za- nimivajo, zato jih niti ne omenjamo. Do- dajemo le, še „da je župan pred zahljučkom seje voščil mestnemu svetu vse dobro v gmotni napredek občine, a pozabil je izraziti željo po pametnem gospodarstvu. To želimo mi in znamo gotovo vsi zares lo- jalni ljudje, katerim je bolj na srečo pravi blagor občine, kakor pa propaganda za „avito colturo“. Srečne praznike!

Laška „lojalnost“ Benečanski „L'Adria- tico“ prinesel je v svoji številki z dne 20. t. m. člančič pod zaglavjem „XX Dicembre“. V temu člančiču spominja pobite „patrijote“ na obletnico smrti „mučenika“ Oberdanka, tolaže jih s nadejo, da postane Italija vendar jedenkrat to, kar so o njej sanjali „mučeniki“. No, pustimo jim „sanjarije“, saktjuček ome- njenega člančiča, pa je vendar nekoliko re- snejši. Iste slove: „Nadejamo se, da po- sveti nedružbenim bratom oni žarek luči, katerega pričakujejo in pri- pravljajo s doslednostjo in po- nosom jakih ljudi.“ — To so vam zavezniiki!

Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolice usnanja svojim članom, da bode že napovedani ehod na Proseku, namesto na dan sv. Štefana (kakor je bilo naznanjeno), še-le na prihodnjo nedeljo, dne 30. t. m. Zborovanje se bode vrnilo v dvorani gosp. Lukše. Početek ob 3. uri pop. Naprošeni so gg. odborniki, da se udeležijo tega shoda, kajti o tej priliki bode i odborova seja. Za- jedno pa vabi družba kmetovalce in prija- teljem kmetijstva k obilni udeležitvi. Vpo- red predavanj objavimo v prihodnji številki našega lista; za danes omenjamo le, da bode

med drugim predaval tudi potovalni učitelj. Cottič in sicer o vinogradstvu in vinarstvu.

Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali od 25. nov. do 10. dec. t. l. Priprosta žena izmed naroda Ana Hrenova 100 kron z be- sedami: „V pratiki za l. 1895. sem brala, kako dobra družba je to in koliko otrok v- zgaja; sama pa sem skusila, kaj se pravi le- enega samega dečka dobro prerediti: za to darujem ta dar“. Brez pomisleka izrekamo slovenskemu svetu, da nas je ginil ta dar iz priproste roke do solza. Več delavk tobačne tovarne je darovalo jako velik zavoj Mohor- jevih knjig in posebej še 3 delavke velik za- vitek jako primernih knjig. — Sl. uredništvo „Mirovo“ nam je poslalo 229 kron in 29 bel., ki so jih darovali koroški domoljubi. Dosljaj je nabral vrli „Mir“ za našo družbo 1522 kr. 60 bel. — V Kranju zbira novoletnino v ko- rist naših družbi načelnica ženske podružnice, bl. g. županja Leopoldina Šavnikova, s tem namenom, da bi tamošnja ženska podružnica postala družbina pokroviteljica. Upamo, da do ne letos, posreči se gotovo drugo leto ta domoljubni čin. — Naj bi se našle v vseh slovenskih mestih, trgih in vaseh domoljubne gospe in gospodje, ki bi, posnemajoč načel- nico kranjske ženske podružnice, zbirali no- voletnino. Hvaležnost narodova jim ne iz- ostane! Zaključimo pa današnjo zahvalo s prepričanjem, da bo uprav prelepi vzgled priproste darovalke 100 kron ob bližajočih se praznikih ganil marsikatero rodoljubkinjo ali rodoljuba, da se spomni dece družbe sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
Za slovensko šolo šolskih sester v Ve- likovcu so darovali družbi sv. Cirila in Me- toda: Preč. g. dr. Ivan Križanič, kanonik stolne cerkve v Mariboru, 50 kron; vlč. gosp. dr. Josip Marinko, profesor v Novem Mestu, 10 kron; hišna družba „Omisje“ v Mozirju VII. zbirko kasnij zaradi rabe ptujk v do- mači govorici kot I. zbirko za slovensko šolo v Velikovu v znesku 10 kron; gosp. Zofka Kveder v Retjah pri Dominku nabranih 3 gld. 80 kr., ki so jih darovali domoljubi iz Drage in Loškega Potoka; g. Ivo Vrščaj v Ljutomeru 6 kron kot dar vesele družbe; vlč. g. Fran Boncelj, župnik v Dračgolah, 4 krone in g. Anton Novak, privatni uradnik na Ptuj, 1 krono s voščilom:

„Sprejmi Metod in Ciril,
Tisoč enakih daril!
Rojaki! Pomagajmo bratom v Korotanu,
ki tudi sami vrlo delujejo za slovensko šolo.
Uprav najmlajša naša podružnica na Koroškem,
v Velikovu in okolici, je v prvem letu svo-
jega obstanka nabrala 101 gld. 68 kr. in sicer
na Shodu v št. Štefanu 60 gld., na shodu
v št. Juriju 14 gld. 25 kr. in na shodu pri
„Dürnwirthu“ 13 gld. 43 kr. Živeli!

Za slovensko šolo šolskih sester v Ve- likovcu so darovali: G. dr. Ivan Tavčar, od- vetnik itd., 20 kron; g. Ivan Gogola, c. kr. notar, 20 kron; g. dr. Jernej Zupanec, c. kr. notar, 4 krone; gosp. El. Črne 4 krone in gospa M. Grošelj 2 kroni. — Darove je na- bral vodstveni ud g. arhivar Anton Koblar, ki naj bi našel mnogo posnemovalcev.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
Iz Ricmanj nam pišejo: Bralno in pev- sko društvo „Slavec“ bode imelo dne 6. ja- nuarja 1895. svoj prvi letni občni zbor. Vpored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poro- čilo tajnikovo o društvenem delovanju v mi- nolem letu. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Razni naaveti. 5. Volitev društvenega vodstva za bodoče leto in sprememba nekkih točk dru- štvinih pravil. Odbor.

Vojaško vajbanje domobrancev. Tržaški mestni magistrat objavlja razglas glede vo- jaških vaj domobranske pehote v letu 1895., katerega priobčimo zaradi tega, da si mo- rejo dotični domobranci za časa urediti svoje posle ter pripraviti se za dobo, ko bodo morali zadeti puško na rame. Tekom pri- hodnjega leta bodo pozvane k vajam na- stopne kategorije: 1.) Domobranci, ki so bili potrjeni leta 1894, 1891. in 1890.; 2.) Domobranci iz leta 1888., ki niso bili še nad 16 tednov pri orožnih vajah; 3.) Domobranci iz leta 1892., ki niso bili nad 4 tedne; 4.) Domobranci iz leta 1889., ki niso bili nad 12 tednov; 5.) oni iz leta 1887., 1886., 1885., 1884. in 1883., ki niso bili nad 16 tednov pri vajah; 6. rezervisti iz leta 1884., ki pridejo prihodnje leto v domobranstvo; 7.) domobranci dopolnilne re- zerve iz leta 1884., 1891., 1888., in 1887.,

ki niso bili nad 8 tednov in oni iz leta 1889. in 1890., ki niso še bili 8 tednov pri vo- jaških vajah ter oni iz leta 1892. in 1893., ki še nikdar niso bili pri vajah v orožju. — Kogar se tiče, zapomni naj si.

Slovensko ferjalno društvo „Sava“ v Ljubljani bode imelo svoj redni občni zbor dne 20. t. m. popoldne ob 5½ uri s slede- čim vporedom: a.) Poročilo odborovo; b.) prememba pravil, poslovnika in pravilnika; c.) slučajnosti. Na večer je društvena zabava. Lokal se naznani pozneje.

Civilne liste nekaterih evropskih vladar-jev. Nedavno so zahtevali francoski socialisti, da se civilna lista predsedniku republike zniža od 600.000 na 400.000 frankov. Poro- čevalec proračuna, Delombre, ustavljal se je temu predlogu in priobčil parlamentu popis civilne liste raznih evropskih dvorov. Naj- prvo pa je še spomnil, da je cesar Napo- leon III. dobival 25 milijonov frankov na leto! Angleška civilna lista iznaša 15 mil. frankov, v Prusiji 19 mil. (nemški cesar kot tak nima civ. liste); na Bavarskem 7 mil.; na Vrttembergem 3 mil., v Belgiji 4½ mil., na Španjaskem 9 mil., v Avstro-Ogerski 22½ mil., v 15 mil., na Danskem 1 in pol mil., na Grakem 1,325.009 in v Švediji-Norveški 2,200.000 frankov. Vladarji mnogo manjših držav, kakor je francoska, imajo torej mnogo večjo civilno listo, kakor pa predsednik fran- coske republike.

Bombe v Rimu. Nedavno smo bili sporo- čili, da je v Rimu počila bomba v obližju poslaniške palače avstrijske. Sedaj poročajo listi, da morajo v glavnem mestu te naše krasne in brezprimerno zavezničke redarji in orožniki nepretržno čuvati avstrijski konzulat, kateri pa takrat — to je čudno, ali pa tudi ne — niti niso zapazili metalcev bomb.

Slepar. Po noči na minolo nedeljo pri- javil se je pri uradniku, službujočemu v zaporih v ulici Tigor, 21letni težak Alojzij Sinigaglia, rodem iz Trsta, ter povedal, da je dne 21. oktobra t. l. ponaredil knjižico ukrajne blagajne za bolnike, podpisavši ime slikarja Alojzija Tomasinija, vsled česar je bilo mišliti, da je Sinigaglia v službi pri Tomasiniju, 8 tem sleparstvom preskrbel si je 16 gld. 72 nč. belniške podpore. Pri- držali so ga v zaporu.

Sodnijsko. Minolo soboto stala sta pred tuk. dež. sodiščem 19letni kmetovalec Just Sosič in 21letni klesar A. Sosič, oba iz Opčin, zatožena žaljenja verskega čuta in tatvine, oziroma sokrivnje tatvine. J. Sosič je dne 6. novembra t. l. ukradel na stanovanju udove Škravaj na Opčinah 46 gld.; Andrej Sosič je doznal o tej tatvini, toda molčal je, ker ga je podkupil Just, podarivši mu 10 gld. Just Sosič je žalil verski čut katoličanski s tem, da je nekoga dne min. oktobra meseca jako zaničljivo govoril o duhovščini. Just Sosič je dobil 8 mesecev in Andrej Sosič 1 mesec ječe.

Policijsko. Po noči na včeraj prišli so stražarji v ulici dei Cordainoli 42 letnega mizarja Damijana V. iz Trsta, pristojnega v Sežano, ker je bil isti že izgnan od tu. V. so je upiral in branil kolikor se je mogel, toda nič mu ni pomagalo. Moral je v zapor. — Organi policijskega komisarijata v ulici Seussa zaprli so dne 22. t. m. dva ptička, katerih posebnost je bila ta, da sta kradla kokoši. Ista sta, kakor smo bili že sporočili, težaka Ivan M. (po domače „Caval“) in pa Ivan P. („brenta“). Poslednji dan pa je prijel polie- gent g. Heiden še 19letnega težaka Ivana Marijo S., ker je isti na sumu, da je poma- gal omenjeni dvojici. — Iz stanovanja trgo- vskega pomočnika Cirijaka C., bivajočega v ulici Zeppa št. 12, odnesli so neznani ta- tovi razne obleko, vredno okolo 50 gld. — Vratarju v hiši št. 6 ulice Commerciale od- nesel je nožnan uzmovič tri pare čevljev in zimeko sukno, skupno vredno kakih 35 gld. Božični prazniki so tu, torej si je hotel menda tudi dotični tat preskrbeti koji „poboljšek“. Če pa ni denarja, saj se blagó da tudi „posre- brniti“.

Koledar. Jutri (25.): Božič, Rojstvo Go- spodovo. — V sredo (26.): Štefan, muč.; Dionizij. — Zaduži Krajec. — Solnce izide ob 7- uri 44 min., zatoní ob 4. uri 16 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 5 stop., ob 2 pop. 10½ stop.

„Slovanski Svet“ 24. št. od 25. dec. ima naslednjo vsebino: Vabilo na naročbo, kjer se naznanja, da „Sl. Svet“ postane z novim letom 1895. t e d n i k. — Slovani leta

1894. — Slovenci leta 1894. — Čija je bu- dučnost u Istri? — Pesmi: Samo napried. — Da sam jadan slavulj-ptica. — Gregor- čičeva: Črni trn. (V latinici, cirilici in ru- skem prevodu.) Opneke napodje njecne. — Bratski pozdrav bratu Slovencu. (Hrv.) — Kark a dočlirv (Izv. ruska). — Šepkate u Očelama. (Ruska basen s tolmačem). — Ruska književnost 1894. (Dop.) — Dopis s Štirskega. — Ruske drobtinice. — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost.

Loterijske številke, izžrebane dne 22. t. m.

Trst	18, 12, 3, 64, 17.
Lince	52, 6, 61, 34, 4.
Budimpešta	14, 11, 48, 35, 37.

Vabilo na naročbo.

Še nekoliko dnij in preborili smo devetnajsto leto obstanka svojega gla- sila. Da-li smo v težkem našem položaju vsekdar in vestno izpolnjevali svojo dolžnost, o tem je soditi našim čitateljem in prijate- ljem. Naša vest nam ne očitá ničesar, kajti karkoli je bilo možno storiti s skromnimi na- šimi silami, to smo storili vselej nevtraheno; avesti smo bili in ostanemo še v naprej naše- mu programu, katerega prva točka je: „Vse za narod in jezik naš“. Kakó težak pa je naš položaj, o tem more soditi le oni, ki natanjko pozna stališče Slovanov v Trstu. Kolikor bolje nas podpirajo naši somišljeniki, toliko bolje in trdnjeje moremo vtrajati v obrambi naših svetinj. Zato se obračamo do naših čč. na- ročnikov in prijateljev s skromno prošnjo, da storijo čim prej svojo dolžnost proti nam, kajti poravnati moramo naše račune in de- narne obveznosti še pred novim letom. Onim pa, ki nas podpirajo redno bodisi z naročnino, bodisi s dopisovanji, bodi izrečena na tem mestu priščna zahvala. Prosimo jih nadaljnje blagohotne podpore in priporočam se zajedno, da blagovolijo, kolikor je v njih moči, širiti naš list. Saj je le v korist narodu, ako se i med preprostimi slojevi ljudstva bistrijo pojmi in vzbuja narodna zavest! V to nam pomosi Bog!

„Edinost“ stane:

za jeden mesec . . .	f. —.90, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . .	„ 2.60 „ 4.—
za pol leta . . .	„ 5.— „ 4.—
za vsa leto . . .	„ 10.— „ 16.—

Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir. — Posamične številke se do- bivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu po 3 nč., v Gorici po 4 nč.

Uredništvo. Upravništvo.

Najnovejše vesti.

Sredce 23. Predsednik svetega sinoda in metropolita v Ruškuku, Gregorij, meščani iz Ruškuka, predsednik sobranja Teodorov, poslanca Gubidelnikov in Bolgarov izročili so danes v imenu mesta Ruškuka princu Ferdi- nandu diplomu, s katero se podeljuje princu Borisu (sinčeku prince Ferdinandu) častno meščanstvo mesta Ruškuka.

Rim 23. Kralj je vsprejel danes ru- skega generala Ignatijeva, kateri je prija- vil nastop vlade carja Nikolaja. Avdijsenca je bila jako priščneja značaja.

Rim 23. Papež je vsprejel danes v pre- stolni dvorani kardinala in prelata, da vsprejme njih čestitke povodom božičnih praznikov. Papež je ob tej priliki izustil govor, v ka- terem je slikal ulogo katoliške Cerkve v ci- vilizaciji.

Trgovinske brzojavke.
Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.96—6.71 Koruza za jesen 1895 7.01 do 7.03 Oves za spo- mlad 5.93—5.95. Hl nova 5.25—5.35. Koruza stara 5.50 do 5.70.
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.65—6.70, od 79 kil. f. 6.70—6.75, od 80 kil. f. 6.75—6.80, od 81 kil. f. 6.80—6.85, od 82 kil. f. 6.85—6.90.
lečmen 6.20—6.10; prosa 6.00—6.60.
Pšenica: Male ponudbe. Poprskovanje masjka zaradi praznikov. Vreme: lepo.
Praga. Nerafinirani sladkor za december f. 11.62, januar f. 11.67. Nespramenojeno. lepo.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev procej f. 28.——28.50 Nov. mare f. 28.25—28.50 Concassé za november-marec 29.——. Četvrti za november 29.75. V glavah (sodiš) za konec decembra 30.—
Havro. Kava Santos good average za december 91.25, za april 86.—, trg stalen.
Hamburg. Santos good average za december 71.75, mare 69.—, maj 68.25, trg stalen.

Dunajska borza 24. decembra 1894

	predvčeraj	včeraj
Državni dolg v papirju . . .	100.—	100.5
„ „ v srebru . . .	100.—	100.10
Avstrijska renta v zlatu . . .	124.—	124.15
„ „ v krouah . . .	98.15	98.15
Kreditne akcije . . .	498.30	498.35
London 10 let . . .	123.95	123.93
Napoleoni . . .	9.86	9.84
100 mark . . .	60.80	60.72½
100 italj. . .	46.25	46.25

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna Ivana Trevna v ulici Madonina št. 29. se priporoča slovenskemu občinstvu v obilen obisk. Točijo se zmirom izvrstna istrska in okolišanska vina po najnižji ceni. Točna postrežba z gostimi in miznimi jedmi. 2-52

Bratje Ribarič, izdelovalci ogija v sv. Petru, pripravljajo svoje zaloge v Trstu: **Piazza della Valle 2, via Madonina 2, Piazzetta Cordaioli 2**, z ušedom tudi v ulici **Torrente** po najnižjih cenah. Ogije 1. kakovosti karbonina, kok, drva na metro itd. Naročbe se spremljejo tudi z dopisnicjo.

Zaloga piva

pivovarne bratov **Reininghaus v Steinfeldu — Gradec**

zaloga kisle vode **Mattoni's Giessh bler** pri

A. DEJAKU, junior,

v Trstu, via degli Artisti št. 8. zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant

Otvoritev novega preno i a in restavracije

Al „Moncenisio“

Piazza delle Legna št. 1 in Via Torrente.

Podpisani priporoča slavnemu potovalnemu občinstvu svoje popolnoma novo sezidano in elegantno urejeno preno i no se restavracijo po zmerni ceni in pošteni postrežbi.

Se  tovanjem

A. Tuzzi.

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča častitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu

Novo prispelo blago za moške in ženske obleke, volnene robe in pietene zavrtnike, spolne kitje pletene in iz  tofa, ogrinjala iz flanela, barhent beli, sivi in raznobarvan, maje, spodnje hlače iz volne in kotonine, nogovice volnene in iz kotonine, rokavice, flanel za obleke, srcaje bele in v raznih barvah, ovrtnike, zapestnice, židane zavrtnike za moške, do nike, židane robe, čepice, volnene komane, volno za nogovice, kožuhovino in mufe, kakor tudi vse ostale predmete za pouk v ro nih delih v šolah po najnižjih cenah. Pri vseh naro bah zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Teodor Slabanja

srebar v **GORICI (Görz)** ulica **Morelli 17** se priporoča pre . duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: **monstrance, keli ov, itd. itd.** po najnižji ceni v najnovejših in lepših oblikah. Stare re i popravim ter jih v ognju posrebrim in polzim.

Da si zamorajo tudi menj premo ne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stivali. Ilustrovani cenik franco.

Posilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko! 2-24

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na 4-dnevni odkaz 2 1/2 % 30-dnevni odkaz 2 3/4 % 3-mesečni 3 1/2 % 6-mesečni 3 3/4 % 30-dnevni 3 1/2 % 3-mesečni 3 3/4 % 6-mesečni 3 3/4 % 30-dnevni 3 1/2 % 3-mesečni 3 3/4 % 6-mesečni 3 3/4 %

Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstr. velj., stopijo nove obrestno takse v krepost z dnem 4. februarja, 8. februarja in od 2. marca t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 % na vsako svoto.

V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablons, Gradec, Hermanstadt, Inmost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vno enje kuponov 24-22 pri odbitku 1 % provizije.

Predumji

Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jam evne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 31. januarja 1894.

2-24

Gostilna

ANTONA VODOPIVCA

ulica Solitario št. 12

priporoča sl. občinstvu

pristno vipavsko vino,

kakor n. pr.:

 rno, modra frankinja po 40, 11. vrste po 32, belo rebulja po 36, riesling po 40 in sladki prosekar po 48 kr. liter. — Družinam, od 5 litrov naprej, 4 kr. ceneje. Tudi prav domača kuhinja je na razpolago.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrovana zadruga z omejenim poro tvom)

Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.

Daje posojila na menjice in intabulacije proti   % obrestim, na zastavo sre  in vrednostih papirjev pa proti 5 1/2 % obrestim. Od hranilnih ulog plačuje po   % obresti.

Uradni dnevi so:

Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. popoldne, svede izve i nedelje in praznike. Izplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoldne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zadr ni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gld. ter znaša vsaki delež 10 gld. 1-26

SVOJO VELIKO ZALOGO

olja iz oliv

priporoča 3-52

Enrico gm. Carlo Gortan

via Caserma 4, Trst (naspr. pivarni Pilsen)

Podpisani je kupil „en block“ od stečajno maso trgovino

M. MILIC

na voglu Piazza Gadola in Via Nuova 27.

ter naznanja p. n. občinstvu, da dočim je storil potrebno preskrbeti trgovino s novim blagom, prodaja do edanje blago po

najnižji razprodajalni ceni.

Priporo ajo  se slav. slovenskemu občinstvu za mnogobrojno obiskovanje, be  i

Jostp Rebech.

Dominik Lu in

v Kopru

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstno lesenine, kakor:

trame,  agance, morale, dile, pa tudi opeko, apno, pesek itd.

Naročila izvršujejo se točno in po najnižji ceni. 104-2

„Tržaška Hranilnica“

(Cassa di Risparmio Triestina)

Sprejemlje denarne uloge v bankovcih od 50 n . do vsacega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9-12. ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10-12. ure opoldne. Obresti na knjižice 3 %

Plačuje vsak dan od 9-12. ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.

Ekomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2 %.

Posiljuje na drž papirje avstro-ogorske do 1000 gld po 4 %.

Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5 1/2 %.

Daje denar proti vknji enju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. 2-24

Trst, dne 5. maja 1894.

Riunione Adriatica di Sicurt 

v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na  ivenje v v ih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892 gld. 4,000,000—

Premijna rezerva zavarovanja na  ivenje 13,326 346-98

Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1,632,248 22

Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 49,465.07

Rezerva na razpolaganje 500,000—

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 333,822.42

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 243,331 83

Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na  ivenje 500,000—

Občna rezerva dobičkov 1,187,164 86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiš).

Lepa hiša

z prvimi nadstropji, pol ure oddaljena od Trsta, ob cesti na Prosek, prav pripravljena za prodajalnico ali gostilno, je na prodaj. — Natančneje se poizve v Kavarni Commercio pri Jos. Vodopivcu.

Krojačnica za moške, spojena z izdelovanjem perila za moške in ženske **A. ŠČUKA** Via Farneto. TRST,  t. 34, I nadst. p-i-poroča se za vsakovrstna dela krojaške obrti za moške obleke, kakor tudi za izdelovanje perila za moške in ženske. Delo izvrši natančno po meri in cen .

FRIDERIK SIEMENS

Dunaj.

Tovarna c. k. priv. aparatov za razsvetljavo in kurjavo.

IX/2. Alserstrasse 20.

Najnove ja plinova svetiljka za zunanjo razsvetljavo:

Regenerativni plinov solnčni gorilec

75 odstotkov ceneji, kakor elektri ke bo ne svetiljke, a daje njim jednako svetlobo.

Nadalje za dvorane, delavnice, prodajalnice i. t. d.

staroizku ene ventilujo e regenerativne plinove svetiljke

ter plinove svetiljke v steklu, katere se morejo rabiti povsod in so primerne za vse slučaje. Uvedene so po vsem svetu.

— Ceniki in proračuni zastoj. —

Glavni zastopnik za Trst: **HENRIK WAGNER, Via Carintia 4.**



U orci zastoj in franko!

razgrejevanje stanovanj, kakor tudi cerkv , šol, dvoran, prostorov itd.

Je mogoče le po

Siemens-ovim za gas (plin) prirejenim pe im

ki se lahko  grajajo

brez ogija, brez pepela, brez sa , brez smrada, so najprikladnejši in naj drav e

vsled razprostujo e se gorkote!

Najboljša pe  kar se dostaje moči razgrejevanja ali trpežnosti.

Mnogo najboljših priznanj.

FRIDERIK SIEMENS, Dunaj, IX/2

C. kr. priv. tovarna aparatov za razsvetljavo in kurjavo.

ZALOGA V TRSTU PRI TVRDKI

Carl Greinitz Neffen.

L. Singerstrasse 15, Dunaj. J. PSERHOFFERJA lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“.

Kri tislne krogiljice, prej imenovane univerzalne krogiljice

zaslužijo to imo po vsaj pravici, kajti v romici je mnogo boleznij, pri katerih so te krogiljice pokazale svoj izvrsten učinek

Ze več desetletij so te krogiljice povsod razširjene in malo družin utegne se najti, v katerih bi pogrešali malo zaloga tega izvrstnega domačega sredstva.

Vsi zdravniki so priporočali in priporočajo te krogiljice kot domače sredstvo, posebno pa proti boleznim po slabi prebavi in zabasanju.

Te krogiljice stanejo: 1  katiljica z 16 krogiljicami 21 n ., jeden zavitek 6  katiljic 1 gld. 5 n ., pri nefrankovani pošiljavi 1 gld. 10 n .

— Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek krogiljic 1 gld. 25 n ., 2 zavitka 2 gld. 30 n ., 3 zavitki 3 gld. 35 n ., 4 zavitki 4 gld. 40 n ., 5 zavitkov 5 gld. 50 n ., 10 zavitkov 9 gld. 90 n . (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pscherhoferjeve kri tislne krogiljice“

in paziti je, da ima pokrov vsake  katiljice lasti podpis **J. Pscherhofer v rude ih pis-**

menih, katerega je vide  na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pscherhofer, 1 posodica 40 n ., prosto poštne 65 n .

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 n .

Amerik. mazilo za trganje, 1 posodica 1 gld. 30 n .

Prah proti potenju nog, 1  katiljica 50 n ., po t. prosto 75 n .

Balzam za goltanec, 1 stekl. 40 n ., po t. prosto 65 n .

Življenska esenca (Pra ke kapljice) 1 steklenica 22 n .

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se  e drugo tu- in inozemsko farmacevtske specialitete, ki so bile po v ih avstrijskih časopisih oznanjene; in so na zahtevanje točno in v ceno preskrbljajo tudi predmeti, kojih ni v zalogi. — **Razpo iljanja po pošti** vr o se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po pitnem povzetju.

Pri depo iljavi denarja po poštni nakaznici stane

porto dosti manj kakor po povzetju.

Angleški balzam, 1 steklenica 50 n .

Fijakerski prani prašek 1  katiljica 35 n ., po t. prosto 60 n .

Tanokininska pomada J. Pscherhofer, po iljuje rast las, 1  katiljica 2 gld.

Univerzalni pla ter prof. Steudela, 1 posodica 50 n ., po t. prosto 75 n .

Univerzalna  istilna sol A. W. R tzel, 1 posodica 50 n ., po t. prosto 75 n .

proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gld.

so slej ko prej nedo e ne to so najpri jubnej e božično darila otrokom, ki so  oz tri leta stari. Tudi cenejše nego vsako drugo darilo, kajti one trpijo mnogo let in jih je moči celo po daljšem času popolniti in povečati. Pristno

Richterjeve sidro-omarice za gradnjo hišic

sidro-omarice s kamenčki

reprezentujejo jedino igro, ki je v v eh deželah šola nepristransko pohvala, in katero vsak, ki jo pozna, iz pre itjanja dalje priporoča. Kdor se  e ni seznanil s tem sredstvom, da se otrok igraje prijetno zabava, kateri igri skoro ni najti primere, naj si naroči čim hitreje od podpisane firme novo bogato ilustrovani cenik in naj  ita v njem natisnjena mnenja, ki so izredno laskava. Pri kupovanju blagovili naj se izrečno zahtevati: **Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za gradnjo hišic** (Richter's Anker-Steinbaukasten) in naj se odločno odkloni vsaka omarica brez tovarniške znanke sidra; kdor to ne stori, dobi lahko posnetek, ki je menj vreden. Zato e vzeti le sloveče prave omarice, ki se doba za ceno 35, 70, 80 kr. do 5 gld in više in so v zalogi v v eh  nej ih trgovinah z igračami.

Novo! Richterjeve strpljivostne igre: Jajec  umbovo, streljovod, te itelj v jesi, preganjalec muh ali trm. Cena igri 35 kr. Pristno samo s sidrom!

F. Ad. RICHTER & Cie.,

I. avstro-ogorska c. in kr. priv. tovarna sidro-omaric s kamenčki za grajenje hišic.

Dunaj, I. Nibelungengasse 4 Tovarana: XIII/1 (Hitzing) Budolfstad (Th r.), Olten,

Rotterdam, London E. C., New-York, 17. Warren-St.

